

Протидія торгівлі людьми

Проблема постраждалих від торгівлі людьми ця проблема надзвичайно актуальна, адже торгівля людьми є одним із найсерйозніших злочинів проти людини, який має як економічні, так і соціальні, педагогічні, психологічні причини.

Незважаючи на здійснення певних зусиль з боку держави в напрямку протидії торгівлі людьми – ця проблема залишається актуальною і має стійкі тенденції до поширення.

Злочин «торгівля людьми», зазвичай, прихований. Його жертви не хочуть згадувати й переповідати пережиті ними жахіття. І все-таки, постраждалим жінкам психологічно дещо простіше, ніж чоловікам, розповісти, що з ними сталося. А постраждалих чоловіків стає дедалі більше, проте вони соромляться звертатися до спеціальних служб. Серед постраждалих не лише молодь. Тут немає вікових обмежень. У жебракування, втягують як дітей, так і літніх людей.

Поняття «торгівля людьми» набуває нового змісту. Якщо раніше йшлося здебільшого про сексуальне рабство, то сьогодні воно увібрало в себе широкий спектр форм: від трудової експлуатації до нелегальної трансплантації органів. Способи використання людей доволі різноманітні. Чоловіків експлуатують як будівельників, шахтарів, на сільськогосподарських роботах; жінок – як домогосподарок, швачок, мийниць посуду. Дітей використовують здебільшого у жебрацтві та як дешеву робочу силу на некваліфікованих роботах або у розповсюдженні наркотиків серед підлітків.

Як правило, злочин починається з того, що торгівці людьми пропонують своїм майбутнім жертвам привабливі можливості працевлаштування. У багатьох випадках особа дізнається про дійсні «умови договору» лише після своєї появи у місці призначення, коли в неї відбирають паспорт, вдаються до фізичного та психічного насильства щодо неї, вимагають відпрацювання коштів, витрачених на оформлення документів, віз та проїзних квитків. Згодом, залежність жертви посилюється за схемою сфабрикованих боргів, до яких зараховують суми грошей, що їх витратив роботодавець на незаконне проживання, харчування та продовження терміну перебування на території іноземної країни за підробленими візами. Таким чином, людина опиняється в запланованій борговій залежності, яка постійно збільшується. До неї додаються надумані штрафи та інші витрати.

«Торгівля людьми», відповідно до сучасного визначення, може бути і без ознаки перетину державних кордонів. Адже є велика кількість випадків «внутрішньої» торгівлі людьми, що відбувається під час переміщення людей з одного регіону в інший у межах однієї країни.

Статтю 149 Кримінального кодексу України передбачено: «Торгівля людьми або здійснення іншої незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а також вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану особи, – караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років». Під експлуатацією людини у цій статті слід розуміти всі форми сексуальної експлуатації, використання в порнобізнесі, примусову працю або примусове надання послуг, рабство або звичаї подібні до рабства, підневільний стан, залучення в боргову кабалу, вилучення органів, проведення дослідів над людиною без її згоди, усиновлення (удочеріння) з метою наживи, примусову вагітність, втягнення у злочинну діяльність, використання у збройних конфліктах тощо.

Торгівля людьми не визнає державних кордонів, не зважає на відмінності між розвинутими державами і державами, що розвиваються. Вона легко адаптується як до бідності, так і до розкоші, є актуальною майже для всіх народів. Отже, боротьба із цим злочинном, порушенням прав людини у сучасному світі, вимагає об'єднання зусиль міжнародної спільноти та громадськості кожної країни, кожного регіону.

Особи, які вважають себе постраждалими від торгівлі людьми, мають право звернутися до відповідального підрозділу місцевої державної адміністрації (у Болградському районі це управління соціального захисту населення) з заявою про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, та до органів внутрішніх справ щодо захисту прав і свобод.

Телефон Національної «гарячої» лінії з протидії торгівлі людьми 0800505501 безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України або 527 безкоштовно з мобільного.

Головний спеціаліст відділу

з питань праці та трудових

відносин УСЗН

Лариса Гавриленко